

میرزا صادق خان امیری معروف به ادیب الممالک شاعر نامدار قرن اخیر و مدیر روزنامه ادب در تبریز، مشهد و تهران.

ثبت و ضبط کرده است که من نیز از این کتاب نقل می کنم: «روزنامه وقایع اتفاقیه ده سال به همین نام طبع و نشر می شد تا آنکه در سال ۱۲۷۷ ه. ق که شاهزاده علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه وزیر علوم و انطباعات بود، اداره چاپخانه دولتی و مدیریت روزنامه به میرزا ابوالحسن خان صنیع الملک سپرده شد و نام آن تغییر یافت و از شماره ۴۷۲ (پنجم صفر ۱۲۷۷ ه. ق) به اسم روزنامه دولت علیه ایران درآمد و تصاویری بر آن افزوده شد و این نخستین روزنامه مصوری است که در ایران انتشار یافته است.

روزنامه مذکور تا شماره ۶۶۸ (هفتم شوال ۱۲۸۷ ه. ق) به طور غیرمرب منتشر و از آن پس تعطیل شده است. چندی پس از انتشار روزنامه دولت علیه ایران روزنامه دیگری به نام روزنامه علمی دولت علیه ایران و بعد روزنامه ای به نام روزنامه ملت سنیه ایران در تهران منتشر گردید و این هر دو نشریه ماهانه و سنگی بود و در دارالفنون تحت نظر شاهزاده اعتضادالسلطنه، وزیر علوم، اداره می شد.

روزنامه علمی دولت علیه ایران یا به طور خلاصه روزنامه علمی در سال ۱۲۸۰ ه. ق به سه زبان فارسی، عربی و فرانسه تأسیس شد و در مدت هفت سال از روز دوشنبه غره شعبان ۱۲۸۰ ه. ق تا روز شنبه غره شوال ۱۲۸۷ ه. ق مجموعاً ۵۳ شماره از آن انتشار یافت.

در سر لوحه روزنامه، تصویر سر در عمارت شمس العماره تهران و بر بالای آن ساعت بزرگی که دو شیر و خورشید در دو طرف آن قرار گرفته است، و در پایین عمارت صورت سه

قراول ترسیم شده و قراول دیگری که دم در ایستاده و نیز تصویر حوض مقابل سر در شمس العماره و دو توپ، که عکس آنها در آب افتاده، در این سر لوحه به نظر می رسد.

چند صفحه اول روزنامه به فارسی و بعد همان مطالب به عربی و سپس به فرانسه ترجمه شده است. مندرجات روزنامه، که بیشتر مطالب علمی و اکتشافات جدید اروپائیان بود، به قلم میرزا محمدحسین فروغی تهیه می شد. این روزنامه پس از نشر شماره ۱۷ (غره ذیحجه ۱۲۸۱ ه. ق) یک سال دچار تعطیل گردید و شماره ۱۸ در تاریخ غره محرم ۱۲۸۳ ه. ق انتشار یافت و باز پس از نشر شماره ۴۲ (غره جمادی الثانی ۱۲۸۵ ه. ق) تعطیل شد و شماره ۴۳ در غره محرم ۱۲۸۶ ه. ق منتشر گردید. آخرین شماره ای که از روزنامه علمی منتشر شده شماره ۵۳ است و از آن پس این روزنامه با روزنامه ملتی تعطیل و اداره جراید به عهده محمدحسن خان اعتمادالسلطنه واگذار گردید.

روزنامه ملت سنیه ایران - روزنامه ملت سنیه ایران یا روزنامه ملتی که برای امتیاز از روزنامه های دولتی بدین نام خوانده شده بود، به سال ۱۲۸۳ ه. ق تأسیس شد. شماره اول آن در تاریخ ۱۵ محرم آن سال انتشار یافت و بعد منقطع گردید و پس از دو ماه باز منتشر شد و در این نوبت شماره اول (که در واقع شماره دوم بود) به تاریخ روز جمعه ۱۴ ربیع الاول آن سال انتشار یافت و از شماره سوم روزنامه ملتی نامیده شد.

از این روزنامه مجموعاً ۳۴ شماره منتشر گردیده و آخرین شماره آن، تاریخ جمعه ۲۰ جمادی الاخره ۱۲۸۷ ه. ق دارد.

در بالای صفحات اول این روزنامه دورنمای مسجد شاه تهران تصویر شده که علامت ملی بودن آن قرار داده اند و اگر چه از جانب سنی الجوانب همایون

یاد مانده ها

از نصرت الله نوح (۱۳۰)

www.safinehnooh.com

روزنامه نگاران دوره پهلوی اول از سایه خود می ترسیدند!

ترور و تبعید چهره هایی مانند میرزاده عشقی، ملک الشعراء بهار، عارف قزوینی، فرخی یزدی و قتل گروهی دیگر باعث این وحشت بود

با ترور ناجوانمردانه میرزاده عشقی شاعر و مدیر روزنامه قرن بیستم در تیرماه سال ۱۳۰۳ به وسیله عمال سردار سپه و سپس ترور ناموفق ملک الشعراء بهار لیدر اقلیت مجلس، باز هم ترور ناموفق سیدحسن مدرس در پشت مسجد سپهسالار، تبعید و قتل او در کاشمر و تبعید ابوالقاسم عارف قزوینی پدر تصنیف و سرود ملی ایران به همدان و مرگ ریشه انگیز فرخی یزدی مدیر روزنامه توفان در زندان، چنان جو وحشت و تروری در ایران حاکم شد که روزنامه های باقی مانده یا از انتشار آن چشم پوشیدند و یا ترجیح می دادند بولتن های ادارات دولتی را به جای اخبار عمومی کشور در روزنامه های رنگ پریده خود چاپ کنند. شعری که فرخی یزدی در واقعه ترور میرزاده عشقی سروده و آنرا در همان زمان چاپ کرده است تأیید کننده همه گفته های ماست:

وحشت حربۀ ترور دیو مهیب خود سری چون ز غضب گرفت دم امنیت از محیط ما رخت بیست و گشت گم

وحشت حربۀ ترور کشت چو میرزاده را سال شهادتش بخوان «عشقی قرن بیستم»

فرخی یزدی وقتی این شعر را در مرگ همکار جوانش میرزاده عشقی همدانی می سرود فکر نمی کرد که سرنوشت وحشتناک تری از میرزاده عشقی در انتظار او است. برای نشان دادن وحشت روزنامه نگاران در دوران پهلوی اول، نامه ای از رضا امیررضوانی مدیر روزنامه گلشن که برای چند روزی از تهران به مشهد رفته و روزنامه را به سردبیرش محمد ذوالفقار رجایی سپرده است در دست داریم که عکسش را در همین جا می بینید.

اما بحث ما در صفحات قبل، پیرامون روزنامه «وقایع اتفاقیه» اولین روزنامه ای که به کوشش میرزا صالح شیرازی نخستین روزنامه نگار ایرانی، در زمان و به همت امیر کبیر بزرگ مرد ایران دوست منتشر شد ناتمام مانده با ادامه آن به داستان روزنامه نگاران دوران پهلوی اول می رسمیم. همانطور که قبلاً اشاره شد این روزنامه در تاریخ جمعه پنجم ربیع الثانی سال ۱۲۶۷ انتشار یافت که درباره محتویات آن مطالبی نوشته شد.

وقایع اتفاقیه به روزنامه دولت علیه ایران تبدیل شد
روزنامه وقایع اتفاقیه درست ده سال بعد از انتشار، هنگامی که اعتضاد السلطنه وزیر علوم و ارتباطات بود نام خود را عوض کرد و با عنوان «روزنامه دولت علیه ایران» در تاریخ ماه صفر ۱۲۷۷ انتشار یافت.

این روزنامه نیز ده سال بعد تعطیل شد که ماجرای آنرا می خوانید. باز برای اینکه به قول معروف بی گذار به آب نزنده باشم از مطمئن ترین منبع نقل خبر می کنم. کتاب عزیز و ماندنی از صبا تا نیما اثر جاودانی یحیی آرین پور حوادث مطبوعاتی و اجتماعی آن سالها را با دقت و تیزی عجیبی

شاهنشاهی امر و مقرر شده که «روزنامه ملتی بر سبیل آزادی نگارش یابد تا خاص و عام از فواید آن بهره یابند»، اما با وجود این آزادی در هیچ جای روزنامه اسمی از نویسندگان مقالات نیست و مقالات عمده آن، که بیشتر شرح احوال و آثار شعری قدیم و جدید ایران است، ظاهراً به قلم خود شاهزاده اعتضادالسلطنه، یا حکیم سامانی (حکیم سامانی پسر قآنی شیرازست که در سال ۱۲۸۵ گزاشته است)، منشی روزنامه، تهیه شده است.

این روزنامه همان است که میرزا فتحعلی آخوندزاده درباره شماره اول آن، که اختصاص به ترجمه حال و حسب و نسب شمس الشعراء سرورش اصفهانی و اشعار او داشته، رساله انتقادی پرنیشخندی نگاشته است.

رساله انتقادی آخوندزاده که به عنوان قریتیکا در ۴۸ صفحه تنظیم و در ۱۸ رمضان پارس ثیل ۱۲۸۳ ه. ق برای حکیم سامانی، منشی روزنامه، فرستاده شده، چنین آغاز می شود: «به منشی روزنامه ملت سنیه ایران مکتوب است، تصنیف قولونل میرزا فتحعلی آخوندزاده در سنه ۱۲۸۳». (این مقاله در کتاب بررسی طنز در ادبیات و مطبوعات ایران اثر نگارنده صفحه ۴۳ چاپ شده است)

بعد از این روزنامه روزنامه های دیگری مانند «روزنامه دولت ایران»، «روزنامه رسمی ایران» نیز انتشار یافت. روزنامه رسمی ایران از سال ۱۲۶۷ تا سال ۱۳۲۴ به مدت پنجاه سال انتشار مداوم داشت.

روزنامه ادب اولین روزنامه ای

که کاریکاتور طنز چاپ کرد

میرزاصادق خان امیری معروف به ادیب الممالک که از شعرا و نویسندگان نامدار صد سال اخیر است روزنامه ادب را به سال ۱۳۱۶ هجری قمری در شهر تبریز چاپ کرد.

آقای نیکوهمت شاعر و محقق در مقاله ای که در دنباله مطلب در صفحه ۸

صفحه اول روزنامه ادب چاپ مشهد که به مدیریت ادیب الممالک در مشهد منتشر شده است. همانطور که اشاره شد روزنامه ادب اولین روزنامه ایست که کاریکاتورهای فکاهی اجتماعی را چاپ می کرده است. در این کاریکاتور دو نردبام دیده می شود که از یکی اروپائیان بالا می روند و از دیگری اهالی کشورهای آسیایی. از نردبام که اروپائیان بالا می روند همه به یکدیگر کمک می کنند تا به بالا برسند و از نردبام که آسیایی ها بالا می روند نفر بالایی با پا به سر نفر بعد از خود می زند تا او را پائین بیندازد. در پائین کاریکاتور نیز امضای «حسین الموسوی نقاشباشی آستانقدس رضوی» دیده می شود.

Souriana's Beauty Salon

با مدیریت «آزی»
A Full Service Salon

*** Grand opening special ***
Over \$100 purchase, %20 discount

☞ Men's Hair Cut... \$20	☞ کوتاه کردن مو (مردانه، زنانه و کودکان)
☞ Women's Hair Cut... \$25	☞ رنگ، های لایت، مش
☞ Kid's Hair Cut (Under 12)... \$15	☞ پرم، صاف کردن مو
☞ Color... \$50/up	☞ کوپ، میزانیلی، برایشینگ، ایپلاسیون
☞ Shampoo & Blow-dry... \$25	☞ بند صورت و ابرو، طراحی ابرو
☞ Full Highlight... \$85/up	
☞ Eyebrow Shaping... \$15	
☞ Permanent... \$50/up	

Walk ins Welcome!

پیش بینی در مورد گذشته، حال، آینده و بعد از مرگ

Sylvia Over 39 Years Experience بوسیله سیلویا با بیش از ۳۹ سال تجربه

خواندن ورق، قهوه، کف دست، و کریستال

۱۰٪ تخفیف \$10 off by mentioning this Ad

رضایت شما را ۱۰۰٪ تضمین می کنیم! اطلاعات شما محرمانه خواهد بود.

Psychic Astrologer

Past, Present, Future, After Life
Specializing in Reuniting Loved Ones. Tells Past, Present, Future, Advises on Love, Marriage & Business. Removes Evil Surroundings, Obstacles & Negativity. Sylvia heals the sick where others fail.

Call Today for 1 FREE Question. Available for Private Parties.

House calls available
(866) 463-8355

سام فینی

Sam Fini

Realtor/Loan Specialist
San Francisco Bay Area

مشاور املاک و وام (سافرانسیسکو، سن حوز و بی اریا)

Buy خرید ❖ Finance وام ❖ Sell فروش ❖

San Francisco, Fixer	Daly City	Daly City
 <p>4BR/2BA, 1195 Sq. Ft. Located next to the park. Nice view of the city. Lots of potentials. Located in the middle of Cul de Sac, with many potentials & possibilities. Investor/Contractor Hurry! Offered: \$689,000</p>	 <p>Westlake Olympic #1 house. 1st time on the market. Near 40 Yrs! 4+BR/2.5BA, including One Master. 2,600 Sq.Ft living area. 3 Car garage tandem, Formal dining room, Breakfast nook, eat-in kitchen, refig, stove & dishwasher, fireplace & original bathrooms. Offered: \$920,000</p>	 <p>4BR/3BA including One Maser. 2,220 Sq.Ft living area. Beautifully remodeled gourmet kitchen w/breakfast nook & island. Formal dining room, stainless appliances & double sink, refrigerator, stove & dishwasher, granite countertops, marble fireplace & updated bathrooms. Offered: \$949,000</p>
Berkeley Mixed Use	Triplex, Berkeley	Sacramento, Pending
 <p>2 in 1, a building with Store & 2 units on the top. 2BR/1BR each plus a house on the back. all remodeled kitchens, bathrooms & more! Cash Flow! Offered: \$1,349,000</p>	 <p>Location, Cash Flow, Investment! Gorgeous 3plex in nice location of Berkeley with cash flow. 1BR/2BA & 3 car parking. Separated gas & electric meters. Offered: \$799,000</p>	 <p>Fabulous 4BR/3BA, 3 car garage, 2,347 Sq.Ft. AC, 3 years old, tile roof, short sale. Subject to Lender Approval. Estimated Market Value: \$450,000 Offered: \$399,000</p>

(650) 834-1586

www.samfini.com Email: farsi@samfini.com
Fax: (650) 757-8869
459 Hickey Blvd. Daly City, CA 94015